

Täysistunto

Keskiviikko 24.2.2021 klo 14.01—18.18

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi merilain 1 luvun ja alusrekisterilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 9/2021 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Edustaja Lundén.

Keskustelu

17.05 **Mikko Lundén ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies, ja oikein paljon onnea!

Bareboat-rahtauksella tarkoitetaan sopimusta, jolla aluksen omistaja vuokraa aluksen rahtaaajalle ilman miehistöä. Rahtaaaja maksaa aluksen omistajalle bareboat-vuokran sekä miehittää ja varustaa aluksen omalla kustannuksellaan. Rahtaaaja vastaa aluksen kaupallisesta ja merenkulullisesta johtamisesta eli toimii laivansäntänsä tavoin. Bareboat-rahtaus tuo joustoa kansainvälisesti voimakkaasti kilpailtuun varustamotoimintaan. Bareboat-rahtaus mahdollistaa alusten nopean käyttöönoton kuljetuspalvelujen kysynnän lisääntyessä. Myös telakointien aikaiset korvaavat alusten järjestelyt helpottuvat. Bareboat-rahtaus mahdollistaa varustamoille myös aluskannan tehokkaamman käytön suunnittelun pitkissä rahtaussopeimuksissa, ja uusia aluksia hankittaessa kansainvälisten rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen on laajemmin mahdollista.

Esitys liittyy osaltaan myös valtioneuvoston periaatepäätökseen Suomen meripolitiikan linjauksesta, jossa yhtenä prioriteettina on Suomen globaalisti kilpailukykyisen merenkuluelinkeinon turvaaminen.

Arvoisa puhemies! Alus käyttäisi Suomen lippua sen ajan, kun se on hyväksytty suomalaiseksi. Liikenne- ja viestintävirasto päättäisi aluksen hyväksymisestä suomalaiseksi. Hyväksymisen edellytyksenä olisi muun muassa se, että alusta johdetaan ja operoidaan Suomesta ja aluksen omistaja sekä kiinnityksen- ja pantinhaltijat ovat antaneet kirjallisen suostumuksensa aluksen rekisteröintiin Suomeen. Aluksen rahtaaajan tulisi olla Suomen kansalainen tai suomalainen oikeushenkilö taikka Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai oikeushenkilö, jonka sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on Euroopan talousalueella. Aluksen hyväksyminen suomalaiseksi edellyttäisi myös valtion, johon alus on merkitty omistuksen osalta, rekisteriviranomaisen kirjallista lupaa aluksen rekisteröintiin Suomeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2021 vp

Kaksoisrekisteröinnin mahdollistamisella rahdattaessa ulkomaan lipun alla oleva alus Suomeen pyritään edistämään suomalaisten varustamojen kansainvälistä kilpailukykyä lisäämällä joustavuutta niiden liiketoiminnassa sekä lisäämään sitä kautta Suomen lipun alla olevaa tonnistoa. Samalla tarkoituksena on parantaa suomalaisten merenkulkijoiden työllisyyttä.

Arvoisa herra puhemies! Aluksella noudatettaisiin Suomen lainsäädäntöä lukuun ottamatta omistusoikeuteen ja aluskiinnityksiin liittyviä kysymyksiä, joihin sovellettaisiin omistusoikeusrekisteriä pitävän valtion lainsäädäntöä. Ilman miehistöä vuokrattuun alukseen ei siten saisi vahvistaa kiinnityksiä Suomessa. Lupa voitaisiin myöntää enintään viideksi vuodeksi, mutta lupaa olisi mahdollista hakea uudestaan.

Alusrekisterilakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin aluksen kaksoisrekisteröintiin liittyvistä alusrekisteriä koskevista velvoitteista.

Arvoisa puhemies! Kun tehtiin kysely, niin kyselyyn vastanneista vajaasta kymmenestä lastialusvarustamosta kaikki kannattivat kaksoisrekisteröinnin sallimista bareboat-in-tapauksessa, eli mallia, jossa ulkolainen alus rekisteröitäisiin käytön osalta Suomen rekisteriin ja se kulkisi Suomen lipun alla. Muutamalle varustamolle mahdollisuus olisi tarpeellinen pian, toisille se on tulevaisuuden mahdollisuus. Osalle vastanneista varustamoista mahdollisuudella ei ole erityistä merkitystä, tai mahdollisuuteen ei voitu ottaa vielä kantaa. Vastustavia kantoja ei esitetty.

Arvoisa puhemies! Huoltovarmuuskeskus toteaa, että esityksen tavoitteet edistävät Suomen huoltovarmuuden kehittämistä siltä osin kuin esityksellä pyritään edistämään suomalaisten varustamojen kansainvälistä kilpailukykyä ja lisäämään sitä kautta Suomen lipun alla olevaa tonnistoa.

Uudet liiketoimintamahdollisuudet voivat luoda uusia työmahdollisuuksia suomalaisille merimiehille. Sidosryhmille osoitetun kyselyn vastausten perusteella mallia hyödyntävien varustamojen työllistävyys voisi lähivuosina lisääntyä yhteensä noin sadalla työvuodella. Osa henkilötötyvuosista olisi sekamiehityksen piirissä. Laivastoa kasvatettaessa lisätyöllisyys kohdistuisi tasaisesti lastialusten kansi- ja konehenkilöstöön. Lisäksi yhtenä prioriteettina voidaan nähdä Suomen globaalisti kilpailukykyisen merenkulkuelinkeinon turvaaminen. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.